

Dosarul nr. 3r-319/2020

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (E. Bejenaru, D. Stănilă, A. Toderaș)

DECIZIE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Velix-Com” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți privind anularea deciziei,

împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de procedură omis și apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 03 mai 2017 SRL „Velix-Com” a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți, solicitând anularea integrală a deciziei nr. 312 din 28 februarie 2017 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL „Velix-Com”, ca fiind ilegală și nefondată.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea înaintată de SRL „Velix-Com”, cu anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 312 din 28 februarie 2017 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Velix-Com”.

La 11 iunie 2020 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea depusă de SRL „Velix-Com” să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 58, 59, vol.VI).

La 09 septembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea

hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea depusă de SRL „Velix-Com” să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 80-91, vol.VI).

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord privind repunerea în termenul de procedură omis. Totodată apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord împotriva hotărârii Judecătoriai Bălți, sediul Central din 10 iunie 2020 a fost declarat inadmisibil (f.d. 109-112, vol.VI).

La 28 octombrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a depus recurs împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând anularea încheierii contestate.

În motivarea recursului a indicat că apelul este mijlocul procesual prin care partea nemulțumită de hotărârea primei instanțe solicită instanței superioare, în condițiile prevăzute de lege, reformarea hotărârii atacate ori anularea acesteia. Totodată, dacă cererea nu întrunește condițiile de fond și de formă, ori nu este achitată taxa de stat, judecătorul instanței de apel dispune să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă le va înlătura în termen, apelul se va considera depus la data prezentării ei inițiale. În caz contrar, instanța restituie cererea de apel.

Menționează recurentul că verificând pe portalul național de justiție repartizarea apelului Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord pentru examinare, a constatat că apelul a fost înregistrat la Curtea de Apel Bălți și repartizat abia la 07 septembrie 2020, iar la 09 septembrie 2020 a fost depusă cererea de apel motivată.

A evidențiat recurentul că apelul se declară inadmisibil, în special când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) din Codul administrativ și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată, însă la caz Curtea de Apel Bălți nu a remis o încheiere de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel a Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord.

Totodată remarcă recurentul că la caz nu este obligatorie remiterea apelului motivat în decurs de 30 de zile de la recepționarea hotărârii motivate a instanței de fond, deoarece procedura de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ și anume la 03 mai 2017, astfel la caz având aplicare prevederile legale până la intrarea în vigoare a Codului administrativ (art. 365 alin. (1) Cod de procedură civilă).

Din acest considerent consideră încheierea instanței de apel ca fiind neîntemeiată și pasibilă casării or, instanța de apel urma să-i acorde termen de înlăturare a neajunsurilor prin intermediul unei încheieri, ceea ce la caz nu a fost respectat.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată pe 23 septembrie 2020, care a fost expedită recurentului și recepționată la 22 octombrie 2020 (f.d. 114,

vol.VI). Astfel, recursul depus pe 28 octombrie 2020 de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți prin care cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost declarată inadmisibilă deoarece apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege, fiind totodată respinsă și cererea privind repunerea în termen a apelului.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public pe 10 iunie 2020 (f.d. 54, vol.VI). Pe data de 11 iunie 2020 recurentul a expediat cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Potrivit avizului de recepție nr. DS3118477461AR destinatului, Serviciul Fiscal de Stat Bălți a recepționat hotărârea motivată din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pe data de 08 iulie 2020 (f.d. 76, vol.VI), fapt care se confirmă inclusiv și prin serviciul „Track&Trace” al Poștei Moldovei, care poate fi accesat on-line.

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de pe data de 09 iulie 2020 și a expirat pe data de 07 august 2020. Astfel, ultima zi de depunere a apelului motivat a fost ziua de 07 august 2020, însă Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a depus cererea de apel motivată abia la 09 septembrie 2020, peste termenul legal prevăzut de lege (f.d. 80-91, vol.VI).

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, primind pe 09 iulie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Totodată, apelantul Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a solicitat în cererea de apel motivată, inclusiv și repunerea în termen a apelului, indicând că la 01 august 2020 a fost informat de către Judecătoria Bălți, sediul Central că prezenta cauza a fost remisă către Curtea de Apel Bălți, însă careva informații suplimentare vizavi de repartizarea dosarului și numărul acestuia la instanța de apel apelantul nu a primit. Totodată a solicitat să se ia în considerare și situația epidemiologică din țară și de modalitatea de lucru pe părți/grupe.

Conform art. 237 alin. (1), alin. (2) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

Conform art. 65 alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Analizând cerința de repunere în termen a apelului de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, argumentele și probele aduse în susținerea cerinței, Completul specializat concluzionează ca fiind corectă și soluția instanței de apel referitor la respingerea cererii privind repunerea în termenul de procedură omis or, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord nu a demonstrat nici într-un mod că termenul a fost omis din motive independente de voința sa și nu a prezentat careva înscrisuri probatorii în acest sens. Mai mult, instanța de apel corect a reținut că, având în vedere situația epidemiologică din țară, apelantul a avut posibilitate de a depune cererea de apel prin intermediul oficiului poștal sau poștei electronice.

Instanța de recurs remarcă că Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond, inclusiv și faptul că cauza civilă a fost expediată în adresa instanței de apel, fapt confirmat de către apelant în cererea de apel motivată și cererea de recurs. Deci Serviciul Fiscal de Stat a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și contestarea hotărârii în termen.

Instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Deci, recurentul Serviciul Fiscal de Stat a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că la caz au aplicare prevederile legale în vigoare până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă de SRL „Velix-Com” la 03 mai 2017, astfel Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord nu avea obligația de a prezenta cererea de apel motivată în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, pe când instanța de apel urma să-i acorde un termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite la cererea de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, și doar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii administrative.

Referitor la argumentul recurentului, precum că instanța de apel urma să-i acorde un termen pentru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel, conform prevederilor Codului de procedură civilă și Codului administrativ, instanța de recurs notează că, în contextul prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, este de înțeles că ține de obligația părților de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, iar instanța de judecată nu este ținută de faptul acordării unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor în acest sens.

Totodată, instanța de recurs relevă faptul că la caz nu au aplicare prevederile Codului de procedură civilă, referitor la termenul de depunere a cererii de apel, și anume art. 362 și art. 365 Cod de procedură civilă, după cum pretinde recurentul, dar prevederile Codului administrativ.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord.

Se menține încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh